

olguigi kohati kiirelt, kohati aeglaselt, interpoleeritakse juba sirgjooni mööda raskuspunktide väärtuste vahel¹⁾. Edasi seotakse konventsionaalselt valitud skaala alusel ühesuguse väärtusega tuletus- ning alguspunktid ja saavutatakse vastavad samajooned. Kui need samajooned esitavad küsimuse all olevate esemete arvu vastaval pindalalisel ühikul, siis on nad nimetatud Viini matemaatiku Mesk'i ettepanekul isaritmideks²⁾ (80), s. o. samaarvu-joonteks. Esitavad nad aga uuritavate objektide pindala *pro ha*, *pro km jne.*, siis on autor neid nimetanud isokoorideks³⁾. Seesuguse interpolatsioonimeetodi läbi on kõrvaldatud siirdejuhtumusil ühtlase keskmise väärtuse levitamine üle terve sara ja on saavutatud linnanähtuste levimise suhtelisel esitamisel selline plastilikkus ja ülevaatlikkus, mida ei anna teised senised meetodid ega iselisedki, kõnelemata sellest, et viimaseil puudub suhtelise võrdluse arvuline alus.

Et sarad koostuvad hooneist, hoovest ja aiust, siis on sargade rõht- ehk pinnakupildis määrava tähtsusega hoonestuse, hoovistuse ja aiastuse ulatus.

Et selle kohta Tartu linna ulatusel selgusele jõuda, on kokku võetud eriti selle jaoks kogutud andmete (6) najal iga sara hoonete, hoovide ja aedade ning üldine

30. joon. Lampvilak linnasiirdes.

Maison-type des faubourgs: maison-basse longue à toit à pignon en tuiles flamandes avec lucarnes.

Kivist viilkatusega lampvilak Jaama väljaku ääres (Lillemäe temp). Pikkus umbes 5–6 laiust. Katusel uugad.

29. joon. Lampsiruk ja mansardsiruk linnasiirdes.

Maison-type des faubourgs: maison-basse oblongue à toit en croupe (à gauche) et maison-basse oblongue à toit avec mansarde (à droite).

Suure üliku ja viilkatusega, kuue aknaga ning otsauksega lampsiruk Karlova uulil. Üliku sarikalõiked ja pilastritaoliselt lamedad sambad osutavad ampiirstiili. Järgnev elamu on kivist murdpoolkelpkatusega (mansard)lampsiruk. Mansardkatusega murdosa on kõmmeljas ja kannab uuka.

1) Interpolatsioonil ei ole põhjust arvestada teestikku, sest see on piiratud alal vähe vahelduv. Esineb aga tühi sarastamata ala, näit. jõgi, siis tuleb sellest üle interpoleerides ta laius interpolatsiooni-joone pikkusest maha arvata.

2) tuletatud kreekakeelsetest sõnust: ἴσος = sama ja ἀριθμός = arv.

3) Nagu eelminegi: ἴσος ja ῥόμος = ruum, ulatus, samuti nagu tuttav isokroon (sama-aja-joon).